

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

آفات مهم گیاهان فضای سبز نخل های زینتی

۱- آفات مکنده

نام لاتین: *Phoenicoccus marlatti*

۱-۴- نام فارسی: شپشک قرمز خرما

نام راسته و خانواده: Homoptera/Phoenicocidae

مناطق انتشار: اغلب مناطق خرماخیز کشور (طبرس، بوم، خوزستان، قصر شیرین، کرمانشاه، فارس، کرمان، خور و بیابانک و بلوچستان)
میزبان‌ها: خرما و نخل زینتی

شکل‌شناسی: هرگاه برگ خرما را از انتها جدا کرده و غلاف‌های آن را از انتهای برگ پاک کنیم، توده‌های کوچک گردی به رنگ قرمز تیره مشاهده می‌گردد که از ترشحات مومی سفید رنگ پوشیده شده است. توده‌های مزبور شباهت به کفک‌زدگی دارد و اغلب با آن اشتباه می‌شود. ماده بالغ شپشک گرد و پاهای کاملاً از بین رفته است.

این شپشک قسمتی از درخت را که نور کمی به آن رسیده و یا در تاریکی قرار دارد، مورد حمله قرار داده و در آنجا زندگی می‌کند. آفت در محل اتصال برگ به ساقه و در نخیلات مسن روی ریشه فعالیت دارد. خسارت این شپشک نسبت به سایر شپشک‌های خرما در درجه دوم اهمیت قرار دارد.

نام لاتین: *Aspidiotus destructor*

۱-۵- نام فارسی: سپردار پالم یا سپردار نخل

نام راسته و خانواده: Homoptera/Diaspididae

مناطق انتشار: سواحل بحر خزر، اطراف تهران و احتمالاً برخی نواحی دیگر

میزبان‌ها: نخل پنجه‌ای، برگ‌بو، کاملیا و احتمالاً برخی از گیاهان زینتی دیگر

شکل‌شناسی: سپر ماده تقریباً گرد، خیلی مسطح و به رنگ سفید مایل به خاکستری شفاف یا نیمه شفاف است. پوسته لاروی مرکزی، مسطح و به رنگ زرد کاهی است و بدن حشره ماده و پوسته‌های تخم از زیر سپر شفاف دیده می‌شود. ساختمان سپر نازک و نرم و رنگ بدن حشره ماده جوان زرد لیمویی است. ساختمان پوپاریوم نر بیضی شکل، گاهی طویل و سپر لاروی آن خارج از مرکز قرار گرفته است.

زیست‌شناسی: این حشره همه‌جاگیر و پلی‌فاژ بوده و آب و هوای مناطق گرم برای رشد و ازدیاد آن خیلی مناسب‌تر است، در واقع یکی از آفات مهم گرمسیری می‌باشد. البته در مناطق معتدل مرطوب نیز می‌تواند زندگی کند ولی خسارت آن شدید نخواهد بود و در این مناطق ۲-۳ نسل در سال دارد.

سپردار نخل

نام لاتین: *Asterolecanium phoenicis*

۱-۶- نام فارسی: شپشک زرد خرما

نام راسته و خانواده: Homoptera/Asterolecaniidae

مناطق انتشار: استان‌های جنوبی کشور

میزبان‌ها: خرما و نخل زینتی

شپشک مزبور به میوه‌ها و برگ‌ها حمله می‌کند.

نام لاتین: *Pinnaspis aspidistrae*

۱-۷- نام فارسی: سپردار سرخسی

نام راسته و خانواده: Homoptera/Diaspididae

مناطق انتشار: تمام مناطق کشور

میزبان‌ها: پالم و نخل پنجه‌ای

سپردار مزبور روی برگ‌های گیاه میزبان فعالیت داشته و در مناطق گرم بالاخص در گلخانه‌ها بیشتر گسترش دارد. دوره زندگی آن

۸-۵ هفته طول می‌کشد. حشرات نر سه مرحله و حشرات ماده دو مرحله را طی می‌کنند.

نام لاتین: *Fiorinia phoenicis*

۱-۸- نام فارسی: شپشک سیاه خرما

نام راسته و خانواده: Homoptera/Diaspididae

مناطق انتشار: استان‌های جنوبی کشور

میزبان‌ها: خرما و نخل زینتی

شکل‌شناسی: سپر ماده بالغ سیاه و از ترشحات صمغی خرمایی روشن تشکیل یافته، به طوری که حشره زیر آن دیده می‌شود. پوسته لاروی زرد کاهی با حاشیه سفید رنگ در اطراف است. فرم سپر کشیده، کمی برجسته با خط طولی برجسته در وسط می‌باشد. در برخی افراد سپر در زیر پوسته برگ تشکیل می‌شود که یک برجستگی خفیفی به آن می‌دهد. پوپاریوم نر سفید رنگ و در طول سپر آن سه خط طولی که به سختی مشهود است وجود دارد.

